

GÂNDIREA CRITICĂ A TINERILOR DIN ROMÂNIA

1. Cine este generația tânără de astăzi — și ce înțelegem greșit despre ea - un profil interesant al generației Z.

Un **studiu amplu** citat de Știri pe Surse (<https://www.stiripesurse.ro/generation-z-connected-informed-and-mindful-of-the-impact-of-economic-decisions-on-everyday-life-study-3821880>) arată că **86% dintre studenți pot identifica știri false, și 81% recunosc tentative de fraudă online.**

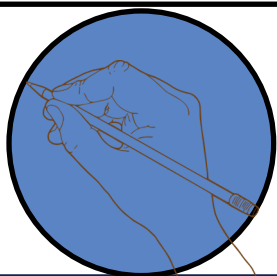
Pe de altă parte, *Libertatea* prezintă o generație care respinge clișeele de tipul „leneși”, „delăsători” sau „fragili” — tinerii cer **autenticitate, transparență** și un sistem educațional adaptat realităților actuale. (<https://www.libertatea.ro/stiri/generatia-z-romania-respinge-cliseele-raport-5463013>). Aceasta este o imagine mult mai complexă și mai responsabilă decât portretele negative care predomină în discursul public.

2. Unde se rupe firul? Probleme reale în educația pentru gândirea critică

a) Manualele și sarcinile școlare — prea multă memorie, prea puțină analiză

Cercetătoarea **Mădălina Chitez** analizează structura manualelor liceale românești și arată clar: acestea favorizează **memorarea și reproducerea**, nu evaluarea critică, nu comparația, nu gândirea autonomă. Articolul ei complet: <https://madalinachitez.com/why-think-romanian-textbooks-and-the-decline-of-critical-thinking/> Această constatare se confirmă și în practică: tema tipică cere „explică ce ai citit”, nu „argumentează propria poziție”

Continuarea în pagina 4

Vino în echipa noastră!

Transmite spre publicare
un text sau un desen original:

redactia@scoalacaracterelor.ro

Citește și susține!

DIN CUPRINS:

Lecții din trecut:	2
Paginile Liceului „Miguel de Cervantes”	6-8
INVIDIA	9
O Românie ca proiect de țară	12
FRICA	13
Seria de Ateliere „Învață să înveți”	14-15
Seria de Ateliere „Pentru împlinire, succes și înțelepciune”	16-17
Școala și proiectul meu de viață	22-23
Seria de Ateliere „Poveste generației mele”	24-25
Fosforescențe în penumbră, acele fugare întezări ..	26
Gândire critică și creativitate	30-31

Autori

Prof. Sever AVRAM
Prof. Ilie CĂȚOIU
Prof. Cristiana MIHĂESCU
Prof. Sandu ZAMFIRESCU

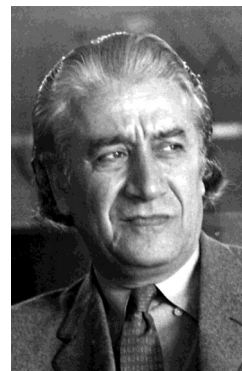
Elevi

- Școala Gimnazială Nr. 32
- Miruna Teodora APOSTOL
- Rania-Maria DAN
- Sara ESSAKET
- David GHEȚU
- Rianna IOVA
- Annia Maria MIHĂILĂ
- Alin MINCU
- Daria PASCALE
- Maria ROȘU
- Despina Andreea SLAV
- Daria-Maria TĂNĂSESCU
- Andrei CINGHINEI VIȘAN

De ce trecutul este lecția numărul unu a prezentului? Cum valorizăm și valorificăm trecutul în prezentul pragmatic al fiecăruia, al societății per ansamblu?

LECȚII DIN TRECUT

Un OM, o POVESTE sau o VALOARE din trecut poate să ne inspire să devenim cea mai bună versiune a noastră.

Sergiu CELIBIDACHE

„M-am născut român, am îmbătrânit român și o să mor român.

Deci înarmat cum sunt întotdeauna, că am rămas bun român, mîndru că sunt român, nu pot să fac nimic pentru România. Or acesta este un sentiment tragic pentru mine.”

Sergiu CELIBIDACHE

„Celibidache era un om împotriva curentului, un non-conformist fără îndoială”

- Stejărel Olaru (autorul volumului *„Spațiul Celibidache”*, Editura Omnium, București, 2025)

Și, într-adevăr, Celibidache a preferat disciplina severă și aș spune că, da, cei care i-au adus astfel de critici aveau dreptate pentru că Celibidache a urât incompetența, dezordinea, reacționa foarte agresiv atunci când era pus în fața lor. El s-a luptat mereu cu frivolitatea în muzică, cu neseriozitatea.

În ceea ce privește disciplina, se știe că era extrem, extrem de sever. Nu suporta nimic, nu suporta ca studenții sau muzicienii să întârzie la repetiții, nu suporta ca aceștia să vorbească în timpul repetițiilor, nu suporta să fie întrerupt în timp ce dădea explicații de către aceștia și nu suporta, de exemplu, sindicatele.

„Cum v-am spus la început, eu cred că dacă ne lipsește cineva și dacă ne lipsește astăzi ceva este școala. N-avem nici o școală, Domnule! N-avem, ce e aia muzică? O luăm așa cum vine.”

Sergiu Celibidache

„În muzică există ceva... care poate atinge omul unde nu îl poate atinge nici cel mai profund gând.”

„Trăiește muzica, trăiește sunetul!”

Sergiu CELIBIDACHE

ACTIVITATE

Vizionează filmul: *Cravata galbenă (The Yellow Tie)*, 2025

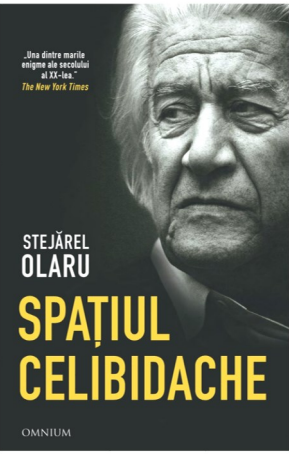
Un film dramatic biografic, regizat și co-scris de către Serge Ioan Celebidachi despre tatăl său, dirijorul și compozitorul Sergiu Celibidache, lansat în 2025.

Stejărel Olaru, Spațiul Celibidache

Cu o viață frământată și plină de aventuri, brăzdată încă din copilărie de exigența părintească și de obsesia copleșitoare pentru muzică, Sergiu Celibidache este muzicianul român care s-a redescoperit neîncetat și care a dus orchestrele lumii la un grad de perfecțiune nemaîntâlnit.

Actor permanent al unor situații conflictuale, unele cunoscute publicului, altele mai puțin, Celibidache și-a găsit în Stejărel Olaru biograful ideal, iar monografia de față are o virtute esențială: ne familiarizează cu personalitatea excepțională a unui spirit neîncătușat, care a încercat să se apropie de țară, dar s-a lovit de universul controlat de Securitate prin informatorii ei, vai, peste măsură de numeroși în lumea noastră artistică.

Academician **Georgeta Filitti**

Inevitabil, cititorul acestui volum va descoperi, la sfârșitul lecturii, că „*spațiul Celibidache*” i-a prilejuit o întâlnire neprevăzută și cu un spațiu de altă croială, un spațiu analitic și hermeneutic care merită vizitat: spațiul Stejărel Olaru. E vorba de un cercetător cu studii policrome, de la politologie la teologie, de la documentare istorică la intervenție în problematica actualității, de la administrație la creativitate.

Riguros în sondajele sale tematice, dar niciodată înțepenit în slogan previzibil, Stejărel Olaru oferă cititorului o provocatoare combinație de sobrietate și umor, de solitudine studioasă și cordialitate, de acribie academică și reflecție liberă. Lectură fertilă!

Andrei PLEȘU

Sergiu Celibidache (1912 – 1996) a fost un dirijor și compozitor, membru de onoare al Academiei Române, teoretician muzical și profesor român. Educat în România natală, iar mai târziu la Paris și Berlin, cariera muzicală a lui Celibidache s-a întins pe parcursul a peste cinci decenii, inclusiv ca dirijor principal al Filarmonicii din München, Filarmonicii din Berlin, Orchestrei Simfonice Naționale RAI din Italia, Orchestrei Radio France, Orchestrei Simfonice Radio Suedeze ș.a.

Sursa: [Wikipedia](#)

Sursa: [Fundația Celibidache](#)

Clubul Oamenilor de Caracter invită toate școlile doritoare să ne fie parteneri în dezvoltarea proiectului revistei cu caracter național „Școala Caracterelor – Exelența în Educație!”

Oferim un spațiu generos - două (2) pagini A4 fiecărei școli doritoare a-și exprima identitatea în zona Valorilor, Principiilor, Credințelor și Virtuțiilor sănătoase, integre, autentice și durabile.

Așteptăm propunerile de parteneriat la adresa: redactia@scoalaacaracterelor.ro

b) Alfabetizarea media — insuficientă, deși extrem de necesară

Există însă inițiative pozitive.

Centrul pentru Journalism Independent (CJI) a instruit peste 50.000 de elevi în media literacy în anul școlar 2024–2025. (<https://www.bursa.ro/critical-thinking-becomes-a-priority-in-romanian-schools-50-000-students-learned-about-media-literacy-68031653>)

La nivel mai larg, CJI derulează proiectul **Digital Literacy Transformation for Romanian Youth**, care oferă elevilor competențe reale despre algoritmi, fake news, responsabilitate digitală. Program: <https://cji.ro/en/digital-literacy-transformation-for-romanian-youth/>

Totuși, nivelul general de alfabetizare digitală în România rămâne modest, iar acoperirea programelor e încă limitată la anumite școli și profesori, nu are un caracter național sau o susținere pe măsura nevoilor reale.

c) Nevoia de învățare practică — discrepanță între școală și viața reală

Un studiu citat de *Revista Biz* arată că peste 70% dintre tinerii români doresc să învețe prin exemple practice și că vor mai mult decât oferă școala în forma ei tradițională (<https://www.revistabiz.ro/up-generation-peste-70-dintre-tinerii-din-romania-vor-sa-invete-mai-mult-decat-ce-le-ofera-scoala/>)

Un alt raport arată că tinerii preferă „programe bazate pe viața reală” — educație financiară, comunicare, leadership, gestionarea emoțiilor, învățarea prin proiecte. (<https://www.romania-insider.com/study-young-romania-learning-programs-june-2024>)

Realitatea este că în multe școli românești predomină încă metodele de acum 30 de ani.

3. Ce riscă societatea dacă nu fortifică gândirea critică a tinerilor

- Vulnerabilitate la manipulare politică și dezinformare
- Dependență de opinii externe în loc de judecată autonomă
- Pasivitate civică în fața problemelor sociale
- Distanțare între școală și viața reală
- Pierderea unei generații care ar avea toate resursele să reușească

Gândirea critică este o formă de **autoprotecție intelectuală** și o condiție pentru democrație.

Continuarea în pagina 10

anamnesis

- termen grecesc tradus prin „reamintire” - este un concept central al filosofului Platon, care susține că procesul de învățare este, în realitate, o formă de reamintire.

Conceptul de *anamnesis* reprezintă ideea lui Platon că învățarea nu este dobândirea unor informații complet noi, ci este de fapt un proces de reamintire a unor cunoștințe pe care sufletul nostru le stoca deja dinainte de a ne naște.

Platon credea că sufletul este nemuritor și că, într-o existență anterioară, acesta a cunoscut adevărurile perfecte, dar le-a „uitat” în momentul în care s-a unit cu corpul. Atunci când vedem obiecte din lumea din jurul nostru sau când cineva ne pune întrebările potrivite (*metoda lui Socrate*), aceste experiențe funcționează ca niște „declanșatori” care ne ajută să scoatem la lumină informațiile ascunse în interiorul nostru.

Un exemplu celebru oferit de Platon este cel al unui sclav fără educație care reușește să rezolve o problemă grea de geometrie doar răspunzând la întrebări, demonstrând astfel că el „știa” deja regulile matematicii, trebuind doar să și le amintească. Prin urmare, a învăța înseamnă a face o „intrare în sine” pentru a redescoperi comorile de înțelepciune cu care ne-am născut.

REAMINTIREA

Iată pașii demonstrației lui Socrate din dialogul *Menon*, refăcuți sub forma unui dialog simplu între Socrate și un sclav needucat, pentru a ilustra cum funcționează reamintirea:

Socrate: Spune-mi, ai învățat vreodată matematica sau geometria la vreo școală?

Sclavul: Nu, Socrate. Nu am fost niciodată la școală, sunt doar un sclav.

Socrate: (desenând un pătrat în țărână cu un băț) Uită-te la acest desen. Dacă vrem să facem un pătrat care să fie exact de două ori mai mare decât acesta, cât de lungă crezi că ar trebui să fie latura lui?

Sclavul: Păi, Socrate, cred că ar trebui să facem latura de două ori mai lungă.

Socrate: (desenând mai departe în pământ) Uită-te bine la noul desen. Dacă dublăm latura, pătratul care rezultă nu este de două ori mai mare, ci de patru ori mai mare. Vezi singur asta?

Sclavul: Da, Socrate. Văd acum că m-am înșelat.

Socrate: (trăgând o linie oblică, o diagonală, prin pătratul inițial) Dar dacă folosim această linie care taie pătratul în două? Fii atent la triunghiurile care se formează... Câte astfel de părți ne trebuie pentru a obține exact dublul suprafeței?

Sclavul: (studiind desenul cu atenție) Ah, înțeleg! Această linie este cheia! Patru triunghiuri formate de această diagonală fac exact pătratul de care aveam nevoie!

Socrate: (cătore cei din jur) Ați văzut? Eu nu i-am predat nicio lecție și nu i-am dat răspunsul. I-am pus doar întrebările potrivite, iar el a găsit singur cunoștințele în interiorul său. Această știință era deja în el, sub formă de amintire, încă dinainte de a se naște. **Prin urmare, a învăța înseamnă, de fapt, a-ți reaminti.**

Sursa: Platon, „Menon”

Citește și urmărește!

ROLUL IMAGINAȚIEI ÎN DEZVOLTAREA COPILOR ȘI A SOCIETĂȚII

1. Imaginația – fundația creativității

- *De ce este importantă imaginația pentru copii?*

Cum ar fi lumea, cum am fi noi, ca oameni, fără imaginație? Toate marile sau micile invenții s-au născut dintr-o scânteie de imaginație. Imaginația le permite copiilor să exploreze lumi noi, să creeze scenarii și să găsească soluții originale la probleme. Este sursa primară a creativității, transformând jocurile simple în povești complexe și obiectele banale în instrumente magice.

- *Creativitatea ca motor al progresului*

O societate în care copiii își dezvoltă imaginația devine o societate în care adulții găsesc soluții inovatoare, construiesc tehnologii noi și dezvoltă artă și cultură. Un copil cărui i se permite să își exprime sau, mai mult, este încurajat și susținut să-și dezvolte imaginația va deveni „un magician” la maturitate. Soluțiile inovative îi vor fi întotdeauna la îndemână și nu se va teme de eșec. De „creațiile” lui se va bucura întreaga societate. Știm asta cu siguranță dacă privim în istorie.

2. Imaginația în comunicare și relaționare

- *Limbaajul și jocurile de rol*

Prin imaginație, copiii învață să se exprime, să inventeze povești și să joace roluri, ceea ce le dezvoltă vocabularul și empatia. Cu cât copiii sunt încurajați mai mult să relaționeze, cu atât vor avea mai multe posibilități să exprime ceea ce gândesc sau creează. Validarea imaginației înseamnă suport pentru dezvoltare.

- *Înțelegerea celuilalt*

Copilul care își imaginează cum se simte un prieten învață să relaționeze mai bine, să fie tolerant și să creeze legături sociale sănătoase. Pentru a percepe și accepta emoțiile partenerilor de joacă este nevoie ca un copil să fie în contact cât mai mult cu aceștia. Lumea copiilor este mult mai permisivă, mai blândă și mai sinceră decât cea a adulților. Doar un adult cu imaginație poate pătrunde în lumea copiilor și poate face parte din aceasta. Se întâmplă adesea ca un copil să dea o rezolvare unei probleme care îi pune în dificultate pe adulți. Cum asta? Cu ajutorul imaginației.

3. Rolul imaginației în lumea copiilor

- *Un spațiu de siguranță și explorare*

Pentru copii, imaginația este un loc unde pot experimenta fără frică de consecințe. Acolo pot fi eroi, exploratori sau creatori. Este locul unde evadează fără să fie în pericol. Își creează eroi care îi apără, prieteni imaginari, spații sigure în care se retrag atunci când lumea reală nu mai este așa prietenoasă cu ei.

- *O punte între realitate și vis*

Imaginația îi ajută să înțeleagă lumea reală prin scenarii inventate, pregătindu-i pentru viața de adult. Tot imaginația îi ajută să experimenteze relația cauză-efect-consecințe.

4. Cum ar trebui adulții să trateze imaginația copiilor

- *Respect și încurajare*

Adulții trebuie să trateze cu respect poveștile și jocurile copilului, chiar dacă par „năstrușnice”, lipsite de importanță sau fără sens. Poveștile fac parte din lumea și viața copiilor. Fără ele copiii se dezvoltă incomplet, comunicarea cu sine și cu ceilalți se rupe, copilul nu mai vorbește aceeași limbă cu cei de vârsta lui.

- *Spațiu și timp pentru creativitate*

Un copil are nevoie de timp liber, de materiale simple (cărți, culori, cuburi, hârtie) și de un mediu unde imaginația nu este judecată. Ceea ce în ochii adulților poate a fi o distrugere, pentru copii este un act de creație (o bicicletă modificată, haine pictate, tăiate sau purtate altfel decât în mod traditional, pereți pictați).

5. Cum pot fi stimulați copiii să-și folosească imaginația

- *Povești și lectură* – cititul dezvoltă universuri interioare bogate. Cititul trebuie să fie urmat de discuții dirijate de părinți. În aceste discuții, copilul învață să-și exprime părerile fără să judece sau să critice, să discearnă răul de bine, să facă alegeri sănătoase.
- *Joc liber și nestructurat* – jocurile fără reguli fixe lasă loc creativității. În acest fel, copilul învață să se adapteze, să lucreze în echipă, să împartă, să colaboreze.
- *Întrebări deschise* – în loc de răspunsuri gata făcute, adulții pot întreba „Tu ce crezi?” sau „Cum ar fi dacă...?”. Când li se cere părerea în situații concrete, când sunt implicați în viața familiei, își dezvoltă stima de sine și încep să dezvolte idei din categoria : „eu stiu”, „eu pot”.
- *Contact cu natura* – explorarea lumii naturale stimulează curiozitatea, imaginația, empatia.

6. Factorii care inhibă imaginația

- *Excesul de tehnologie* – folosirea pasivă a ecranelor reduce jocul creativ. Tehnologia ridică confortul, viteza și lipsa de activitate la rang de stil de viață. Când crește și trebuie să ia contact cu viața reală, copilul care a crescut cu telefonul în mână nu se mai regăsește și apar revolta, crizele de personalitate, anxietatea, depresia, adicțiile.
- *Programul prea încărcat* – lipsa timpului liber blochează spontaneitatea. Pentru a fi creativ, copilul are nevoie de timp. Creativitatea nu se poate dezvolta dacă viața copilului se desfășoară ca într-o cazarmă. Lipsa timpului și oboseala sufocă imaginația și creativitatea.
- *Critica și ridiculizarea* – un copil care este judecat pentru ideile lui își va reprimă imaginația. Ideile unui copil sunt valabile întotdeauna în lumea lui. Dacă intrăm în jocurile lor și le dăm importanță vor avea curaj să-și deschidă aripile. Distincția dintre lumea imaginară și cea reală o vor învăța s-o facă doar cu blândețe, acceptare și validare.
- *Standardizarea educației* – accentul exclusiv pe note și reguli stricte sufocă gândirea creativă. Impunerea performanței ca unic criteriu de validare a evoluției face ca imaginația și creativitatea să devină niște accesorii inutile.

Continuarea în pagina 8

7. Cum se dezvoltă un copil fără imaginație

- *Limitări în gândirea creativă* – va găsi mai greu soluții noi și va fi dependent de rețete fixe. Se va limita la ce știe și ce are, va refuza noul, va fi lipsit de curiozitate.
- *Dificultăți în comunicare* – lipsa jocului imaginar duce la un vocabular sărac și la dificultăți în exprimarea emoțiilor. Va simți frecvent rușine față de propria persoană și propriile acțiuni sau va afișa o siguranță nefirească, vecină cu infatuarea.
- *Rigiditate socială* – un copil fără imaginație se va adapta mai greu la situații noi și la diversitatea umană. Va judeca pe toată lumea după tiparele proprii (înguste, de altfel) și va avea așteptări nerealiste.
- *Societate mai puțin inovatoare* – dacă mulți copii cresc fără a-și cultiva imaginația, progresul social și cultural stagnează. Un copil care nu-și dezvoltă imaginația va deveni un adult bun executant sau un conformist. Nu putem aștepta de la astfel de persoane să se implice în progresul umanității.

8. Concluzie

Imaginația nu este doar un joc copilăresc, ci o resursă vitală pentru dezvoltarea personală și colectivă. Ea construiește podul dintre vis și realitate, dintre copilărie și maturitate, dintre individ și societate. Adulții au responsabilitatea de a proteja și stimula imaginația copiilor, pentru că în ea se află rădăcina creativității, a empatiei și a progresului uman.

*„În sufletul meu nu a fost niciodată loc pentru invidie - nici pentru ură,
ci numai pentru acea bucurie, pe care o poți culege de oriunde și oricând.*

Consider că ceea ce ne face să trăim cu adevărat, este sentimentul permanentei noastre copilării în viață.

Constantin Brâncuși

Consider că, da, **invidia** poate fi vindecată dacă aceea persoană învață să se aprecieze pe sine și să fie recunoscătoare pentru ce are. Când ești împăcat cu tine, nu mai simți nevoia să te compari cu alții. Când înveți să te bucuri sincer pentru reușitele altora, sufletul tău se eliberează.

Maria ROȘU

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Poate fi **invidia** vindecată? Da. Cred că toți am simțit invidie măcar o dată în viață. Nu contează dacă am invidiat un coleg sau o colegă, fratele sau sora, ba chiar un om cu care nu ai avut nici măcar o discuție. Eu nu mai invidiez, eu admir. Toată lumea poate simți bucurie pentru persoana care a primit ceea ce noi ne-am dorit, doar cu puțină muncă.

Miruna Teodora APOSTOL

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Da, eu cred că **invidia** poate fi vindecată. Ca să reușesc, mă gândesc la mine. Când simt că mă cuprinde invidia, încerc să număr până la zece. Dacă nu reușesc să mă liniștesc, continui să număr mai departe, până simt că mă calmez. Când avem de-a face cu răutatea, de exemplu dacă cineva mi-a făcut un rău și vreau să mă răzbun, prefer să plec într-o altă cameră sau să mă îndepărtez cât mai repede de cel care mi-a făcut rău, ca să nu se repete incidentul.

Andrei Ionuț CINGHINEI VIȘAN

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Invidia este ca un nor mic care se pune peste soarele din sufletul nostru. Ea apare atunci când ne uităm la ce are x și y și uităm ce avem noi. Cred că da, invidia poate fi vindecată - nu prin medicamente, ci prin recunoștință. Când începem să fim mulțumiți cu ce avem și să ne bucurăm sincer pentru reușitele altora, invidia dispare încet-încet. Poate nu total, dar se micșorează până nu ne mai controlează. E ca atunci când înveți să zâmbești pentru că un coleg a luat un premiu, în loc să te superi ca nu l-ai luat tu. Vindecarea e în inimă, nu în competiție.

Rania-Maria DAN

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Eu cred că **invidia** poate fi vindecată, deoarece un om cu stimă de sine poate fi mândru și fericit de realizările sale, iar dacă ești invidios pe cineva, trage de tine pentru a fi mândru de cine ești cu adevărat. Când răutatea vine spre noi, să nu o lăsăm să ne schimbe, ci lasă faptele tale bune să vorbească în locul tău.

Alin MINCU

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Dacă **invidia** ar putea fi vindecată - cum aș vindeca-o eu? Eu când sunt invidios mă gândesc la cât de bun sunt eu la acel lucru și că nu toți oamenii sunt la fel. Ce facem când avem de-a face cu răutatea? Când cineva este rău și se ceartă cu altcineva, eu încerc să îi calmez. Când cineva este rău cu mine, eu încerc să îl ignor.

David GHEȚU

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Consider că și **invidia**, dar și **răutatea** pot fi vindecate. Nu prin obiecte materiale și nici prin medicamente, ci prin bunătate și prin descoperirea unui talent care te face să realizezi că și tu ai ceva cu care te poți mândri.

Annia Maria MIHĂILĂ

Cls. 6C, Școala Nr. 32

LA PESCUIT

Pe data de 23 iulie am fost la pescuit cu verișorii și familia mea. Totul era minunat.

În primul rând, am strâns bețe pentru un foc de tabără. Apoi, unchiul meu ne-a învățat, pe mine și pe verișoara mea Raissa (cu un an mai mare), cum să aruncăm undița în baltă.

S-a făcut seară și am aprins focul de tabără, cum îi spunem noi. Bezelele au fost delicioase.

Eu și cu verișoara mea ne-am decis să ne jucăm volei. Spațiul nu era prea mare, dar am zis totuși să încercăm. Era noapte, iar noi ne jucam în luminile slabe ale farurilor mașinii. Știam că era periculos, dar verișoara mea a insistat.

La un moment dat, mingea a luat-o la vale. Raissa s-a dus după minge. A reușit să salveze mingea, dar ea a căzut în apă. M-am speriat rău de tot. Am început să o strig, dar în zadar. Fără răspuns. Unchiul a venit cât de repede a putut să o scoată din apă. Raissa a fost teafără, doar un pic zgâriată. Ea râdea, dar noi toți eram îngrijorați.

De atunci am învățat să îmi urmez instinctul și să fiu mai atentă.

Rania Maria DAN

Cls. 6C, Școala Nr. 32

4. Ce ar trebui să devină gândirea critică în școala românească — un ghid cinstit și strict pentru noile generații

1. Manuale și evaluări care cer analiză, nu reproducere

- Introducerea sistematică a exercițiilor de comparație, argumentare, dezbateri
- Evaluări care verifică modul de gândire, nu volumul de informații memorate
- Proiecte interdisciplinare în loc de teme mecanice

2. Educație media obligatorie, nu opțională

- O oră săptămânală pentru media literacy, verificată, evaluată
- Profesori instruiți în news literacy, AI literacy, fact-checking
- Ziare și reviste școlare, canale de podcast realizate de elevi

3. Curriculum conectat cu viața reală

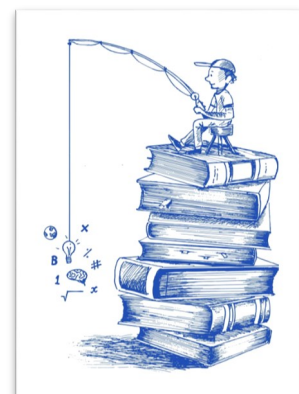
- Module de educație financiară, juridică, digitală, civică
- Simulări și scenarii reale (bugete, proiecte comunitare, campanii)
- Colaborări cu ONG-uri, start-up-uri, jurnaliști și educatori non-formali

4. Implicare civică reală, nu doar declarativă

- Consilii ale Elevilor cu putere reală în școală
- Proiecte comunitare care cer analiză, responsabilitate, dialog
- Inițiative conduse de tineri pentru tineri

5. Evaluări naționale reale ale gândirii critice

- Teste periodice de competențe critice
- Raport public anual despre nivelul de alfabetizare media și digitală
- Adaptarea politicilor în funcție de aceste date

5. Concluzie: De ce e nevoie de o direcție mai strictă și mai eficientă

Generația de azi **nu este pierdută**, așa cum uneori se afirmă — dimpotrivă, este una dintre cele mai conștiente, cele mai conectate și cele mai dornice de progres generații pe care le-a avut România.

Dar pentru a-și împlini potențialul, are nevoie de:

- repere clare,
- educație autentică,
- gândire critică robustă,
- modele reale,
- profesori și adulți dispuși să le ofere structura de care au nevoie.

Convingerea mea intimă este că omul a greșit destul.

Tinerii au toate condițiile să greșescă mai puțin — cu condiția ca educația furnizată lor azi să fie cu adevărat relevantă și să îi pregătească pentru viață, nu să îi lase singuri în fața viitorului, fără a-și însuși - prin grija Mentorilor și Modelelor de viață autentice - lecțiile trecutului.

Gândirea critică și existența asumată sunt premize dorite și eficiente doar în contextul învățării conștiente a lecțiilor trecutului și prezentului, și acesta este rolul fundamental al generației părinților și bunicilor generației Z, de a le da ocazia să nu mai greșescă inutil, pentru că nu mai este nevoie de atâtea greșeli, ci de învățare prin valorizarea concluziilor greșelilor deja făcute de generațiile anterioare. (<https://www.facebook.com/reel/1243454074251251>).

GLUMIE

Prof. Ilie CĂȚOIU

Controlorul examinează tichetul de călătorie al unui doamne în vârstă care s-a urcat în tren la Cluj.

- Biletul pe care îl aveți dumneavoastră este pentru București, iar trenul acesta merge la Baia Mare.

Doamna privește uimită și-i spune:

- Și nici mecanicul de locomotivă n-a observat că merge în sens invers?

Un dramaturg îi spune unui critic literar:

- Ceea ce mi se pare dezagreabil este să-i vezi pe spectatori cum se uită la ceas...

- Există și mai rău, zice criticul, să-i vezi după ce au privit ceasul cum îl duc la ureche să verifice dacă funcționează ...

Se termină meciul cu un rezultat dezastruos. Antrenorul îi cheamă pe fotbaliști și le spune:

- Băieți, nu v-am apreciat la adevărata valoare, când v-am spus săptămâna trecută că mai rău nu se poate ...

Dacă e să dăm o definiție unanim acceptată a unui **Om de Caracter**, aceea este îmbinarea dintre autenticitate înțeleaptă, meritocrație asumată personal și promovată în toate mediile de viață și dăruirea pentru binele comunităților din care face parte.

Pe de altă parte, oameni fiind, suntem supuși greșelii și neștiinței, și cu toate acestea, voluntar și de folos este să deprindem puterea de a fi noi înșine, de a ne asuma aceste greșeli, neputințe, sau neștiințe și de a învăța din ele, căci nu este mai de folos în viața omului altceva decât învățarea, având în minte obiectivul final al acestei existențe: a ajunge să ne bucurăm, fie și pentru o secundă în viață, de virtutea supremă: înțelepciunea, ca stare atotcuprinzătoare de înțelegere a existenței umane.

Școala Caracterelor (<https://scoalacaracterelor.ro>) este, de fapt, umbrela sub care ne dorim să reunim oamenii cărora le pasă autentic, cu adevărat de educația lor și a celor din jur și fac constant, continuu eforturi de a fi mai buni și de a hrăni cu educație a caracterului, înainte de toate, propria ființă, apoi pe cei din jurul lor, pe cei din comunitățile din care fac parte și pentru care înțeleg să ducă mai departe această plăcere a educației de a fi mai bun având, pur și simplu, un caracter ales, meritocratic și plin de dăruire.

Cum nu există schimbare fără un număr critic de indivizi care să o dorească și dispuși să o construiască, știm că pentru a atinge acea masă critică de oameni este nevoie de foarte multă muncă aplicată, iar în Școala Caracterelor munca este îndeosebi cea a minții pusă în slujba valorilor, credințelor, principiilor și virtuților traduse, simplu și pragmatic, prin obiceiuri, deprinderi, atitudini și comportamente sănătoase, benefice și demne de urmat meritocratic în toate zonele de activitate și existență umană.

Doar construind o asemenea comunitate ne putem aștepta la schimbare reală și de substanță în educația din România. Aceasta este motivația nașterii și existenței **Școlii Caracterelor** și a **Clubului Oamenilor de Caracter**, prin activitățile inițiate, prin cursurile și atelierile dedicate, prin evenimentele pe care le dorim a răspunde unei nevoi reale din școala românească, anume nevoia de sens, de a înțelege de ce și pentru ce învățăm și de ce și pentru ce ne servește această existență.

Ne bucurăm că am acumulat suficientă experiență și expertiză pentru a-i da puterea de a exista, și vă invităm și pe voi, cei care citiți aceste rânduri, să faceți parte din acest proiect, dacă concordă cu dorințele și obiectivele voastre de viață!

Fă primul pas către o Românie a caracterului!
Înscrie-te la Conferința Națională „Școala Caracterelor” și devino parte
din comunitatea celor care schimbă educația prin exemplu personal

scoalacaracterelor@gmail.com
www.scoalacaracterelor.ro

ACTIVITATE

Reflectează: "Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie?"

Plecând de la celebrul vers eminescian, realizează o listă cu cele mai importante obiective ale unui proiect de țară.

FRICA

Frica e cel mai mare dușman al omului, pentru că îl face să se închidă și să fugă de adevăr.

Adevărul eliberează, pentru că arată realitatea și face frica să dispară. **Iubirea** unește și vindecă, înlocuind frica cu încredere și deschidere. **Binele** este felul în care adevărul și iubirea devin fapte și dau sens vieții.

Consider că toate aceste valori ne ajută să trecem peste sentimentul de frică și în același timp ne încurajează să trăim viața într-un mod fericit.

Annia Maria MIHĂILĂ

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Frica nu este doar o emoție — este bariera dintre cine ești și cine ai putea fi.

Nu poți fi curajos fără frică, dar dacă o lași să te conducă, devine cel mai mare dușman al tău.

Despina Andreea SLAV

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Frica este „cel mai mare dușman” al omului, dar din ea se nasc valorile cele mai importante.

Iubirea învinge frica de singurătate, **adevărul** alungă frica de minciună, iar **binele** ne dă curaj împotriva răului. Prin iubire, adevăr și bine, omul devine mai puternic decât frica.

Miruna Teodora APOSTOL

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Frica este un sentiment pe care îl simțim cu toții. Uneori ne ajută să fim atenți și să nu facem lucruri periculoase. Dar alteori, frica ne oprește din a face ceea ce ne dorim. Din cauza ei, nu mai avem curaj să încercăm lucruri noi, să vorbim în fața altora sau să ne urmăm visurile.

Când ne lăsăm conduși de frică, pierdem multe șanse și rămânem pe loc. De fapt, frica ne poate face mai mult rău decât greșelile sau eșecurile. Important este să avem curajul să mergem mai departe, chiar dacă ne este teamă.

Atunci când învățăm să ne învingem frica, devenim mai puternici și mai încrezători. Adevăratul curaj nu înseamnă să nu simți frică, ci să nu te lași învins de ea.

Rianna IOVA

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Valorile importante ale omului sunt: adevărul, iubirea și binele.

Adevărul ne ajută să fim sinceri și să nu ne lăsăm păcăliți de minciuni. **Iubirea** ne face mai buni și ne aduce mai aproape de ceilalți, iar **binele** arată că vrem să facem lumea un loc mai frumos.

Cel mai mare dușman al acestor valori este **frica**. Când ne este frică, uneori mințim, urâm sau alegem să nu facem binele. Dar atunci când avem curaj și iubire în suflet, frica nu mai are putere asupra noastră.

În concluzie, adevărul, iubirea și binele există ca să ne ajute să învingem frica și să fim oameni mai buni.

Andrei Ionuț CINGHINEI VIȘAN

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Context și Scop

Într-o lume în care informația circulă cu o viteză amețitoare, copiii au nevoie să înțeleagă *cum funcționează mintea lor și cum pot transforma procesul învățării într-o bucurie, nu într-o povară.*

Atelierul „Învață să înveți!” îi conduce spre descoperirea propriului potențial cognitiv, spre înțelegerea mecanismelor minții și a modului în care memoria, atenția, voința și emoțiile lucrează împreună pentru reușită.

Prin exerciții de autocunoaștere a algoritmului de funcționare a minții umane, prin provocări și experiențe în zona conștientizării capacităților mentale și a potențialului, copiii învață **să descopere și să valorizeze învățarea ca proces absolut normal pentru o existență împlinită, cu sens, cu claritate și cu plăcerea reușitei personale.**

Atelierul dezvoltă *autonomia în gândire, motivația pentru învățare și susține folosirea strategiilor practice pentru performanță sustenabilă.*

Obiective educaționale

Participanții vor:

- înțelege modul în care funcționează creierul și memoria;
- îmbunătăți concentrarea și capacitatea de reținere;
- descoperi propriul stil de învățare și a mecanismelor valorizante ale experiențelor de învățare;
- exersa cultivarea voinței, răbdării și perseverenței;
- experimenta formarea deprinderilor și implementarea obiceiurilor de învățare activă și conștientă;
- înțelege, accepta și asuma posibilitatea transformării procesului de învățare într-o experiență plăcută și creativă.

Beneficiile atelierelor pentru tineri, pentru elevi

- Dezvoltă **autocunoașterea și încrederea în propriul potențial intelectual**, prin înțelegerea mecanismelor minții și a modului în care gândirea poate fi antrenată.
- Creează **o atitudine pozitivă față de procesul de învățare**, transformând efortul într-o experiență de descoperire, curiozitate și bucurie autentică.
- Stimulează **gândirea logică, spiritul critic și capacitatea de analiză**, oferind tinerilor instrumente practice pentru înțelegerea și aplicarea cunoștințelor.
- Contribuie la **dezvoltarea atenției, concentrării și memoriei**, prin exerciții interactive și metode moderne de fixare și consolidare a informației.
- Cultivă **perseverența, răbdarea și voința**, valori esențiale pentru reușita școlară și personală.
- Susține formarea **autodiscipliniei și a organizării mentale**, ajutând tinerii să-și gestioneze timpul, spațiul și energia în mod eficient.
- Încurajează **reflecția personală și autoevaluarea constructivă**, prin instrumente care dezvoltă capacitatea de a învăța din propriile experiențe.
- Întărește **abilitățile de colaborare și învățarea în echipă**, valorificând diversitatea stilurilor cognitive și potențialul inteligenței colective.
- Creează **fundamentul unei învățări continue pe tot parcursul vieții**, bazată pe curiozitate, sens, motivație internă și deschiderea către cunoaștere autentică.

Etape și Teme:

1. Minte mea – laboratorul cunoașterii!

Descoperim cum funcționează creierul și ce rol joacă atenția, curiozitatea și repetiția în procesul de învățare.

2. Cine sunt eu când învăț?

Identificarea stilului personal de învățare – vizual, auditiv, kinestezic – și adaptarea metodelor, mijloacelor, procedurilor la specificul personal.

3. Atenția – cheia ușii spre cunoaștere.

Jocuri și exerciții practice pentru dezvoltarea concentrării și a capacității de observare.

4. Memoria – comoara invizibilă a minții.

Tipuri de memorie, exerciții de reținere și metode de consolidare pe termen lung.

5. Cum învață emoțiile noastre?

Relația dintre emoții, motivație și performanță. Cum transformăm stresul în energie pozitivă.

6. Puterea repetiției inteligente.

Cum fixăm informațiile în memorie prin înțelegere, asociere și recapitulare strategică.

7. Ordinea și disciplina gândirii și a contextului învățării.

Cum construim o minte organizată și organizăm un spațiu potrivit pentru claritate, concentrare și eficiență.

8. Jurnalul minții mele.

Tehnici de notare, sinteză, rezumare și gândire logică pentru învățare conștientă.

9. De la informație la cunoaștere, de la cunoaștere la înțelepciune.

Cum aplicăm ceea ce învățăm și transformăm teoria în practică.

10. Puterea voinței – motorul reușitei.

Cum cultivăm perseverența și depășim frica de greșeală sau eșec.

11. Învățarea în echipă și rolul colaborării.

Cum funcționează inteligența colectivă și cum învățăm unii de la alții.

12. Învăț să învăț pentru viață!

Cum facem din procesul de învățare un drum de creștere personală, bucurie și descoperire de sine.

Loc de desfășurare

Online/ la unitatea de învățământ a grupului solicitant/ într-o sală dedicată. Interacțiunea directă oferă rezultate superioare datorită coeziunii de grup și a activităților interactive.

Grupa de cursanți

Minim 12 participanți / Maxim 36 participanți

Materiale incluse

- Fișe de lucru individuale și în echipă
- Materiale pentru activități creative și reflecție
- Ghid pentru elevi și cadre didactice
- Suport digital pentru desfășurarea atelierului online

Mai multe informații: www.scoalacaracterelor.ro

AUTOCONTROLUL

Autocontrolul se câștigă cu timpul.

Trebuie să realizăm că suntem destul de buni și că singura persoană cu care se face comparația suntem chiar noi înșine.

Avem nevoie de încrederea că toată lumea este minunată și că avem diferite calități și că nu toți suntem la fel.

Sunt mai bună decât am fost anul trecut, acum o săptămână sau un minut, ceea ce înseamnă că sunt într-o continuă dezvoltare a caracterului.

Daria-Maria TĂNĂSESCU

Cls. 6C, Școala Nr. 32

RECOMANDĂRI - FILME (acord parental)

- *Lean on Me* (1989)
- *Dead Poets Society* (1989)
- *Scent of a Woman* (1992)
- *Coach Carter* (2005)
- *The Pursuit of Happyness* (2006)
- *The Green Book* (2018)

Context - de ce acest atelier?

Într-o lume în care totul se schimbă rapid, adevăratul succes nu mai este o întâmplare, ci rezultatul unor obiceiuri, atitudini, alegeri și decizii conștiente. Trăim într-o epocă a vitezei, a schimbărilor rapide și a presiunii de a reuși. Tinerii se confruntă zilnic cu solicitări multiple, stimuli permanenți și modele contradictorii de viață. În acest context, formarea caracterului, dezvoltarea echilibrului interior și cultivarea obiceiurilor sănătoase devin condiții esențiale pentru o viață reușită și conștientă.

Școala, familia și societatea oferă informație, dar rareori oferă direcție — iar aceste ateliere vin tocmai să umple acest gol: să-i ajute pe tineri să înțeleagă ce devin prin ceea ce fac zilnic, să descopere legătura dintre gândire, emoție și acțiune și să-și construiască un drum personal bazat pe valori, perseverență, claritate și decizie interioară.

Această serie de ateliere îi ghidează pe tineri să descopere puterea obiceiurilor bune, forța caracterului și bucuria echilibrului interior. Prin activități interactive, jocuri, reflecții și exemple concrete, participanții învață să-și formeze deprinderi de viață care le vor folosi în toată existența — de la autocontrol și perseverență, la conștientizare, pragmatism și atitudine constructivă, mult mai deschisă învățării și experiențelor de cunoaștere.

Beneficiile atelierelor

- Dezvoltarea disciplinei interioare și a obiceiurilor mentale sănătoase;
- Consolidarea autocontrolului, încrederii și stimei de sine;
- Formarea spiritului organizat și a gândirii logice;
- Creșterea empatiei, cooperării și comunicării;
- Cultivarea atitudinii pozitive și a bucuriei de a învăța;
- Descoperirea puterii exemplului și a echilibrului între minte, inimă și acțiune.

Metodologie și stil de lucru

Atelierele sunt interactive, ludice și reflexive, bazate pe:

- jocuri de cunoaștere și dezvoltare personală,
- exerciții de autocontrol și planificare,
- reflecții, povești inspiraționale, studii de caz,
- dramatizare și studii ale experiențelor personale de viață
- dialoguri deschise și activități creative.

Etape și Teme:

Seria este alcătuită din 12 ateliere tematice, fiecare reprezentând o verigă în lanțul dezvoltării personale armonioase:

- 1. Puterea obiceiurilor bune** – Cum se formează și cum ne pot conduce spre reușită.
- 2. Deprinderile care ne definesc** – De la repetiție la reflexe conștiente.
- 3. Comportamentul – oglinda caracterului** – Ce arătăm prin faptele noastre zilnice.
- 4. Atitudinea pozitivă – o alegere conștientă** – Cum cultivăm optimismul real și reziliența.
- 5. Puterea voinței și a perseverenței** – Cum reușim pas cu pas, fără să renunțăm.
- 6. Cum transformăm rutina în disciplină creativă** – Libertatea din ordine și coerență.
- 7. Gestionarea emoțiilor și echilibrul interior** – Înțelegerea și folosirea înțeleaptă a emoțiilor.
- 8. Comunicarea și comportamentul asertiv** – Exprimare clară, respectuoasă și echilibrată.
- 9. Ordinea și claritatea mentală** – Cum gândirea organizată sprijină succesul.
- 10. Atitudinea față de muncă și responsabilitate** – Etica efortului și bucuria reușitei.
- 11. Modelul personal – exemplul care inspiră** – Cum devenim lumină pentru ceilalți.
- 12. Împlinirea mentală** – echilibrul dintre a fi, a ști și a face – Integrarea înțeleaptă a tot ce am învățat.

Loc de desfășurare

Online/ la unitatea de învățământ a grupului solicitant/ într-o sală dedicată. Interacțiunea directă oferă rezultate superioare datorită coeziunii de grup și a activităților interactive.

Grupa de cursanți

Minim 12 participanți / Maxim 36 participanți

Materiale incluse

- Fișe de lucru individuale și în echipă
- Materiale pentru activități creative și reflecție
- Ghid pentru elevi și cadre didactice
- Suport digital pentru desfășurarea atelierului online

Mai multe informații:

www.scoalacaracterelor.ro

AUTOCONTROLUL

Când ne lovim de răutate, primul instinct este să răspundem la fel.

Dar adevărata putere e atunci când alegem să nu ne coborâm la nivelul celor care ne rănesc.

Răutatea apare de multe ori din cauza tristeții, frustrării sau a neîncrederii în sine. Un om fericit nu simte nevoia să îi jignească pe alții. De aceea, în loc să ne enervăm, putem încerca să înțelegem ce se ascunde în spatele comportamentului acelei persoane.

Uneori, cea mai bună reacție este tăcerea. Dacă cineva vorbește urât despre tine, nu trebuie să dovedești nimic. Tăcerea și calmul sunt armele oamenilor inteligenți. Alteori, e bine să spui clar că nu accepți să fii tratat așa, cu respect, dar ferm.

Rania-Maria DAN

Cls. 6C, Școala Nr. 32

This is a plot-story of the kind in which the American public delights. The reader enjoys the humor due to situation, hyperbole, satire, and astounding verbal liberties to which the writer is given; but he enjoys even more the sharp surprise.

It looked like a good thing; but wait till I tell you. We were down South, in Alabama--Bill Driscoll and myself--when this kidnapping idea struck us. It was, as Bill afterward expressed it, "during a moment of temporary mental apparition"; but we didn't find that out till later.

There was a town down there, as flat as a flannel-cake, and called Summit, of course. It contained inhabitants of as undeleterious and self-satisfied a class of peasantry as ever clustered around a Maypole.

Bill and me had a joint capital of about six hundred dollars, and we needed just two thousand dollars more to pull off a fraudulent town-lot scheme in Western Illinois with. We talked it over on the front steps of the hotel. Philoprogenitiveness, says we, is strong in semi-rural communities therefore, and for other reasons, a kidnapping project ought to do better there than in the radius of newspapers that send reporters out in plain clothes to stir up talk about such things. We knew that Summit couldn't get after us with anything stronger than constables and, maybe, some lackadaisical bloodhounds and a diatribe or two in the Weekly Farmers' Budget. So, it looked good.

We selected for our victim the only child of a prominent citizen named Ebenezer Dorset. The father was respectable and tight, a mortgage fancier and a stern, upright collection-plate passer and forecloser. The kid was a boy of ten, with bas-relief freckles, and hair the colour of the cover of the magazine you buy at the news-stand when you want to catch a train. Bill and me figured that Ebenezer would melt down for a ransom of two thousand dollars to a cent. But wait till I tell you.

About two miles from Summit was a little mountain, covered with a dense cedar brake. On the rear elevation of this mountain was a cave. There we stored provisions.

One evening after sundown, we drove in a buggy past old Dorset's house. The kid was in the street, throwing rocks at a kitten on the opposite fence.

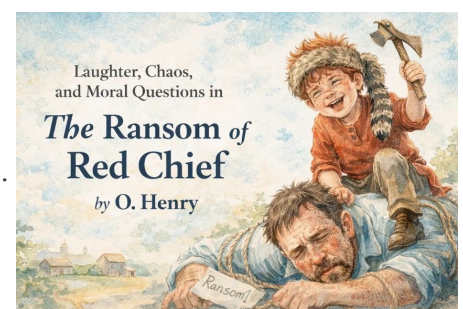
"Hey, little boy!" says Bill, "would you like to have a bag of candy and a nice ride?"

The boy catches Bill neatly in the eye with a piece of brick.

"That will cost the old man an extra five hundred dollars," says Bill, climbing over the wheel.

That boy put up a fight like a welter-weight cinnamon bear; but, at last, we got him down in the bottom of the buggy and drove away. We took him up to the cave, and I hitched the horse in the cedar brake. After dark I drove the buggy to the little village, three miles away, where we had hired it, and walked back to the mountain.

Bill was pasting court-plaster over the scratches and bruises on his features. There was a fire burning behind the big rock at the entrance of the cave, and the boy was watching a pot of boiling coffee, with two buzzard tailfeathers stuck in his red hair. He points a stick at me when I come up, and says:

Keep reading - see page 32

Le concept de « **civilisation** » est aujourd'hui un pilier de notre existence, mais il n'a pas toujours existé en tant que terme autonome. Bien que l'humanité ait construit des empires et des villes depuis des millénaires, le mot qui englobe le raffinement de l'esprit et des institutions sous une seule notion est apparu tardivement, dans un contexte géographique et culturel très précis: la France des Lumières.

1. La naissance du terme: une innovation française

Avant le milieu du XVIIIe siècle, il existait des termes tels que « **politesse** » ou « **civilité** », qui renvoyaient strictement aux bonnes manières et au comportement de cour.

La première attestation écrite du terme « **civilisation** » est attribuée à Victor Riqueti, marquis de Mirabeau, dans son ouvrage *L'Ami des hommes* (1756). Pour Mirabeau et ses contemporains, la civilisation n'était pas seulement un stade de développement, mais un processus actif de « **polissage** » des mœurs et de législation fondée sur la raison.

Note historique: Contrairement au terme allemand *Kultur* (qui mettait l'accent sur la tradition, le sang et l'esprit national spécifique), la notion française de civilisation a été dès le départ un concept universaliste. Elle désignait les valeurs censées être accessibles à toute l'humanité : la justice, le droit, la science et les arts.

2. La Révolution de 1789 : le pragmatisme de la civilisation

La Révolution française marque le moment où la civilisation cesse d'être un concept abstrait discuté dans les salons littéraires et devient un programme politique radical.

La Déclaration des droits de l'homme et du citoyen (1789) a représenté « l'acte de naissance » de la civilisation moderne. Elle a déplacé le centre de gravité de la volonté d'un monarque vers les droits inaliénables de l'individu.

- **La civilisation comme liberté:** l'homme civilisé n'est plus un « sujet », mais un « citoyen ».
- **La civilisation comme égalité:** la loi devient la même pour tous, éliminant les privilèges féodaux qui segmentaient l'humanité.

À ce moment-là, la France a offert au monde le modèle de l'État-nation fondé sur des valeurs civiques, et non uniquement sur l'appartenance ethnique. C'est aussi le moment où le raffinement de l'existence humaine acquiert une structure juridique solide.

3. L'évolution du concept : de l'eurocentrisme au pluralisme

Au XIXe siècle, le terme a connu une période assombrie. La « mission civilisatrice » a été utilisée comme justification de l'expansion coloniale. La France (ainsi que le reste de l'Europe) considérait qu'elle avait le devoir d'exporter ce « **raffinement** » vers des peuples jugés « **primitifs** ».

Suite à la page 33

RÉPUBLIQUE
FRANÇAISE

Liberté
Égalité
Fraternité

ACTIVITATE

Hai să jucăm „Galeria Ideilor Imposibile”.

Scrie pe câte un bilețel trei invenții sau schimbări pe care le consideri imposibile în școala ta, de exemplu:

- „Ore fără teme.”
- „Fiecare elev își alege materiile.”
- „Notele sunt înlocuite cu feedback scris.”

Lipește bilețelele pe un perete sau pe tablă. Împreună cu colegii, alegeți două idei „imposibile” și imaginați concret cum ar arăta școala dacă ele ar deveni realitate. Ce s-ar câștiga? Ce s-ar pierde?
Scrie pe verso ideea ta imposibilă!

PROVOCARE

Creează o poveste scurtă — maximum 300 de cuvinte — al cărei personaj principal ia o decizie importantă. În acest sens, personajul este ghidat de o singură valoare. Această valoare ar putea fi: curajul, empatia, disciplina, generozitatea sau perseverența.

Provocarea adevărată: în povestea ta, alegerea corectă trebuie să fie și cea mai dificilă. Personajul tău nu trebuie să aibă o ieșire ușoară din situația dificilă în care se află.

La final, răspunde într-o propoziție: de ce ai ales tocmai acea valoare?

Scrie pe verso titlul și valoarea aleasă!

PROIECT

„Portretul omului pe care îl admiri”

Alege o persoană reală — din viața ta, din istorie sau din actualitate — pe care o admiri profund.

Notează trei calități ale caracterului său și câte un exemplu concret de acțiune pentru fiecare calitate.

Întreabă-te sincer: pe care dintre aceste calități o ai deja? Ce calitate îți lipsește cel mai mult?

Propune-ți un gest mic, concret, pe care îl poți face săptămâna aceasta, care să te apropie de acel model.

Scrie pe verso numele persoanei și gestul!

IDEE

Revista „Școala Caracterelor. Exelența în Educație” este despre tineri, preadolescenți și adolescenți de pretutindeni, și despre Mentorii lor.

Ideile tale pot fi de ajutor altora ca tine, iar noi vrem să încurajăm creativitatea. Îndrăznește să îți prezinți ideile, sub orice formă (text, desen)!

Nu uita să ne transmiți ideea ta finală, corectată de orice fel de greșeli, în format electronic (text editabil în Word) la adresa: redactia@scoalacaracterelor.ro sau sub formă de mesaj pe grupul de WhatsApp al Clubului.

Scrie pe verso ideea ta și lasă un contact!

SUPLIMENT Nr. 17-20/2025
ȘCOALA CARACTERELOR
Exelența în Educație

Cele patru cadrane sunt detașabile.

Consultă-te cu Mentorii Clubului, pentru a-i ruga să îți împărtășească viziunea lor de viață pe aceleași provocări / teme date!

Nu uita să ne lași contactele tale: nume, telefon, e-mail. Aceste date sunt folosite exclusiv pentru menținerea comunicării (cf. GDPR).

Povestea alegerilor școlare

Zilele trecute, în Școala Gimnazială Nr. 32 din București, au avut loc alegerile pentru președinte și vicepreședinte în cadrul Consiliului Elevilor. Toți elevii așteptau cu emoție acest moment, iar școala s-a împărțit în mai multe tabere. Fiecare candidat avea susținătorii lui, iar pe holuri se discutau planuri și promisiuni.

La început, recunosc că am crezut că va câștiga un alt candidat, nu cel pe care îl susțineam eu. Foarte mulți copii spuneau că el este cel mai bun și părea favorit. Totuși, eu și clasa mea am rămas alături de candidatul nostru.

În prima serie de voturi, unul dintre candidați a strâns 16 voturi, iar ceilalți doi au ieșit la egalitate. A trebuit să se repete votul. Atunci emoțiile au fost și mai mari. În final, candidatul nostru a obținut peste 100 de voturi și a câștigat detașat.

Ne-am bucurat și mai mult pentru că el chiar merită rolul de președinte. Este responsabil, are capul pe umeri și știe să ia decizii bune pentru colegii săi.

Când am aflat rezultatele, am fost plină de bucurie și mândrie. M-am simțit norocoasă că am făcut parte din această experiență și că am văzut cât de important este să rămâi o comunitate unită și să îți susții alegerea până la capăt.

Sara ESSAKET

Cls. 7B, Școala Nr. 32

Școala - noi provocări, noi oportunități

Pentru mine, acest an școlar este o provocare, dar și o șansă de a progresa. Îmi doresc să mă concentrez în special pe materiile Română și Matematică, fiindcă sunt foarte importante la Evaluarea Națională de la finalul clasei a VIII-a.

Totuși, știu că și celelalte materii sunt importante, pentru că o parte din notă depinde și de felul în care ne exprimăm. În același timp, vreau să îmi fac timp și pentru pasiunile mele, cum ar fi cântatul și compusul, care poate, într-o zi, se vor transforma într-o carieră.

Astfel, clasa a VII-a este pentru mine începutul unei noi oportunități de a învăța și de a-mi urma visurile.

Daria PASCALE

Cls. 7B, Școala Nr. 32

ACTIVITATE

Participă activ la activitățile **Consiliului Școlar al Elevilor** în școala ta. De asemenea, propune proiecte și activități pentru tine și colegii tăi, ca de exemplu: *Ziua Porților Deschise, Crăciun Magic, Valentine's Day.*

Învăță să înveți!

Sunt elevă în gimnaziu și, câteodată, trebuie să mărturisesc că am simțit că nu mai fac față. Aveam numeroase teste în aceeași perioadă, multe activități extracurriculare și concursuri școlare.

Nu știam cum să-mi organizez timpul și nu mă simțeam în stare să mă trezesc la ora cinci în fiecare zi, deși acest lucru se întâmpla foarte des. Mă culcam târziu, deoarece aveam multe teme extra și voiam să parcurg cel puțin cinci capitole pe zi, iar de dimineață mă trezeam foarte devreme, de obicei neavând nici măcar patru ore de somn, lucram o oră sau două, iar apoi mai încercam să mă odihnesc până să plec la școală.

Mi-am dat seama că, pe moment, poate, oboseala nu se resimțea, dar cu timpul, urma să mă afecteze și am zis că este timpul să schimb ceva la rutina mea. Am încercat orice, dar nimic nu m-a ajutat mai mult decât canalul de Youtube al lui [Gohar Khan](#).

Gohar Khan, absolvent MIT, ajută pe internet studenți și elevi din toată lumea cu înscrierea la facultate sau chiar metode de studiu. Am început să urmăresc videoclipurile sale și am reușit să-mi dau seama de cum pot învăța mai eficient și mai puțin. M-a ajutat foarte mult și am putut avea parte de mai puțin stres în privința materiei și mai multe ore de somn, lucru de care aveam nevoie.

Daria-Maria TĂNĂSESCU

Cls. 6C, Școala Nr. 32

Invitații oferite de Partenerii Clubului Oamenilor de Caracter

Teatrul de Comedie

Sala Palatului

Cum ar fi ca, peste 20 de ani, copilul dumneavoastră să poată deschide o carte scrisă chiar de el, prima carte în calitate de coautor și suma amintirilor de școală ...?

N-ar fi rău deloc, nu-i așa?!...

Finalul clasei a patra, a opta sau a douăsprezecea nu este doar un sfârșit de an școlar; fiecare este încheierea unei etape magice a copilăriei. Pentru a onora acești ani petrecuți împreună am conceput proiectul „**Povestea generației mele, povestea mea!**” – o serie de 5 ateliere creative în care elevii devin, împreună, autorii propriei lor istorii.

Sub motto-ul *“Învăț, știu și acționez! Merit, vreau și pot fi scriitorul poveștii mele de școală!”*, Mentorii Școlii Caracterelor vă propun acest proiect de excepție al amintirilor de neuitat ale generației elevilor noștri.

De ce acest proiect este esențial în acest moment?

Am gândit aceste întâlniri ca pe un proces de închidere armonioasă a unei etape și de celebrare a identității de grup, pentru că mereu ne-am dorit să facem posibil, în anul sfârșitului de generație:

- * **Păstrarea patrimoniului emoțional:** Transformarea amintirilor volatile în cuvinte și imagini care nu se vor șterge niciodată.
- * **Exersarea introspecției:** Copiii învață să privească înapoi cu recunoștință și să identifice momentele care i-au modelat.
- * **Întărirea comunității și a colectivului:** Realizarea unui proiect comun care să rămână ca mărturie a prietenilor legate în acești ani minunați de comunitate, de prieteni și de învățare.
- * **Dezvoltarea abilităților de scriere, editare și compoziție:** Trecerea de la simpla compunere școlară/ eseu la conceptul de autor/ pagină de carte.

Tematica seriei de 5 Ateliere:

1. Rădăcini și începuturi: „Cum am devenit noi”

Retrăirea primelor momente din clasa pregătitoare/ din generația ce absolvă. Prima zi de școală, primele emoții și cum s-a format „nucleul” clasei noastre.

2. Harta prieteniei: „Momentele noastre de aur”

Identificarea celor mai frumoase peripecii, experiențe, provocări, excursii și pauze. Mărturii despre colegul de bancă, colegii de clasă, obiceiuri și alte experiențe ale clasei.

3. Lecțiile care nu sunt în manuale: „Ce am învățat unii de la alții”

Reflecție asupra creșterii personale și a lecțiilor învățate împreună. Ce provocări am depășit împreună? Cum ne-am schimbat de la primul moment al întâlnirii în colectiv până azi?

4. Paginile recunoștinței: „Mentorii și spațiul nostru drag”

Un capitol dedicat profesorilor, doamnei învățătoare/ doamnei diriginte și școlii care ne-a fost „acasă” timp de mai mulți ani.

5. Mesaj către viitor: „Unde ne vor purta pașii?”

Ultimele file ale cărții: dorințe și proiecte de viitor, visuri și promisiuni făcute propriei generații.

Beneficiile participării la proiect:

1. Produs final de excepție: Prima carte scrisă a unui tânăr, în calitate de coautor. La finalul celor 5 ateliere, fiecare copil va contribui la macheta unei cărți reale, care poate fi ulterior tipărită pentru fiecare elev.

2. Validare personală: Fiecare elev va avea cel puțin trei pagini dedicate, unde vocea și personalitatea sa sunt puse în lumină.

3. Consiliere și ghidaj: Elevii sunt îndrumați de Mentorii Școlii Caracterelor care îi ajută să își exprime gândurile și emoțiile într-o formă literară și estetică armonioasă.

4. Apartenență: Sentimentul de a face parte dintr-o comunitate și o „generație” cu o identitate clară și o poveste comună.

5. Construirea unei amintiri pentru o viață! – “Povestea generației mele, povestea mea!” este un proiect unic la nivel național, proiect ale cărui rezultate sunt bazele construirii unei generații unite în gânduri și valori.

Reperete de desfășurare a Atelierelelor

Formatori: Mentor, Prof. Ilie Cățoiu, scriitor.

Planificarea celor 5 Ateliere: (Săptămânale în modul intensiv sau lunare), 90 de minute fiecare.

Grupa de cursanți: Colectivul unei clase (12 - 28 elevi).

Loc de desfășurare: În sala de clasă, pentru a activa memoria spațiului.

Cost: 50 lei per Atelier/ 250 lei per serie/ editarea și printarea cărții vor fi facultative și detaliate la momentul final al realizării ei.

Aceste rânduri care urmează sunt parte a unui mai amplu eseu introspectiv ("Un mizantrop pentru mileniul trei") și nu o auto-biografie, fie ea și romanțată, sau un jurnal personal. Mai degrabă o epură scufundată simbolic, demonstrativ în magma puțin stinsă a atâtor straturi sedimentate, rând pe rând, ale perversei Memorii selective. Am vizat în special o incursiune simbolică spre descoperirea treptelor propriei conștientizări ale unui om cam neîmpăcat cu orânduirea prea nedreaptă a acestei Lumi și, apoi, ale devenirii, ca și conștiință creatoare și moral-etică.

Atunci când am deschis pentru prima dată ochii asupra acestei Lumi, cred că părea deja mare cât inima mea.

Nu-mi dau seama cât de conștient puteam fi. Cert este doar că, încă de pe la patru-cinci ani, mă observam deosebit de diferit, de aparte față de toți ceilalți din jur. Mai ales de copiii din jurul meu care se odihneau sau se foiau în paturile din sala dormitor din grădinița unde mergeam zi de zi ... Atunci, am început să am primele fantasmе, primele descărcări de imaginație care-mi dădeau un destul de timpuriu și straniu sentiment de singularitate și, cumva, o dorință de a mă izola de platitudinea sau de vulgaritatea pe care o bănuiam în jur.

Totuși, îmi amintesc destul de clar că nu doream neapărat să mă remarc în vreun fel la serbări sau la alte evenimente publice cu părinții, mai ales. Mult mai târziu aveam să descopăr o anume fascinație a notorietății de care m-am vindecat abia după vârsta de 30 de ani.

Am început să scriu ca din senin versuri pentru care foloseam literele majuscule, încă înainte de a merge la școală, cu un an - un an și jumătate înainte. Scriam despre iarnă, mai ales, poate și despre alte anotimpuri, îndeosebi în lungile vacanțe în care timpul mi se părea că se dilata mirific tocmai pentru a mă racorda eu în mod special cu întreg Universul.

Totuși, cele mai misterioase escapade erau în mica bibliotecă din balconul interior al spațioasei case a nașilor. Întreg spațiul de acolo era cumva vibrant datorită patinei, trecutului de care părea întrucâtva copleșit. Mă afundam mai ales, ca și acasă, ceva mai târziu, în albumele de familie sau în atlasele școlare pe care le puteam răsfoi în neștire, ore și ore întregi. Acolo, România apărea în perioada dintre războaie ca un teritoriu mult mai larg pentru că observasem că ne învecinam și cu Polonia și Cehoslovacia, ceea ce mi s-a părut de la bun început ceva de o întindere imensă și cu rădăcini prelungi, ducând până în Munții Tatra sau în magicele zone cu nume având rezonanțe de basm din sudul Poloniei, Bucovina și Basarabia de pe atunci.

Printre atlasele acelea și o mulțime de hărți, am descoperit cumva dosite bine fotografiile puțin încovoiate de timp ale nașei alături de un personaj cu abundente bucle blonde care nu era altul, precum aveam să aflu, decât Marele Voievod Mihai însuși, la joacă sau în grup cu alți copii de-a valma și cam de aceeași vârstă ...

Secvențele păreau fabuloase pentru că se petreceau în grădinile Castelului Bran pe care aveam să-l vizitez abia ceva ani mai târziu. Erau acolo într-una din acele casete metalice argintii care se purtau între războaie cu mici relicve de familie și monede vechi cu chipul Regelui tânăr și acelea mă duceau pe mine probabil cu gândul într-o nebuloasă depărtare - imemorială, pesemne, pentru copilul care eram ...

În același loc unde îmi petreceam acele vacanțe de poveste erau și serele interioare și exterioare în care contemplam ghivecele de flori menite mai apoi vânzării la piața de flori. Ceea ce îmi amintesc cel mai puternic nu erau neapărat pelargoniile sau florile de gheață ori petuniile din zecile și zecile de ghivece mereu umede, ci stropitorile imense, puțin învechite cu care florile erau zilnic răsfățate la ore anume.

Din sera interioară, lipită de corpul casei, se putea accede în bucătăria comună, imensă a casei unde pe un perete mai ferit trona la loc de cinste un mic difuzor ca de epocă care transmitea programe ale stației locale de radioficare ce se puteau afla, de fapt, în orice locuință de pe acea vreme. Așa mi-a fost dat să aud pentru primele dăți muzica pe care ai mei o denuceau drept grea, care, era de fapt marea muzică clasică pe care nici comuniștii cei mai aprigi sau mai inculți n-au putut-o bloca.

Nu cred că am ascultat prea mult Enescu sau Dinu Lipatti, care plecase probabil de destul timp din țară sau poate chiar de pe lumea aceasta. Însă marea muzică simfonică avea să joace ani mai târziu un rol de formare și de atracție pentru ceea ce era mai grav și mai solemn ca mesaj și ca învăluitoare atmosferă.

Mă simt silit să recunosc că, intuitiv, mă fermeca acel unanimism fortuit, căci să știi că în aceleași locuri și la aceeași oră mii și mii de oameni puteau asculta aceleași acorduri, aceleași voci, respira sub aceleași auspicii ...

Abia ceva mai târziu puțin, am început să ascult de unul singur programe de radio, inclusiv muzică, multă muzică, mai ales ușoară sau de estradă, care se difuza atunci din belșug. Apăruse în dormitorul imens, cum îl percepeam eu, un aparat de radio furniruit cu *pick-up* la care mă așezam pe un taburet exact ca înaintea unui televizor.

Începusem să mă fascineze numele de orașe îndepărtate, multe din fosta Uniune Sovietică, de pe scala radioului, dar mai ales ochiul magic al aparatului, cu filamentul lui auriu, mereu în mișcare, pe care mi-l imaginam ca evocând sau chiar înfățișând înseși siluetele crainicilor radioului, ascunși acolo, în secret, spre deliciul și uimirea mea.

Ceva mai târziu în timp, către cinci ani și jumătate, tot plimbându-mă pe misterioasa scală cu nume bizare pentru mine, gen Harkov, Kosice, Banska Bistrița sau chiar Atena, am reușit să le învăț pe mai toate împreună, treptat, cu numele țării unde se aflau. Unele dintre nume apăreau mai apoi în eter în buletinele de știri de la ore fixe sau chiar transmiteau scurte programe în limba română, gen Moscova sau Tirana. Evident, nu apăreau pe scală cele mai importante stații de radio, gen *Vocea Americii*, *Europa Liberă*, *BBC* sau *Vatican*, pe care le ascultam în secret, subversiv cumva, împreună cu tatăl meu. Astfel, deși intuiaam vrând-nevrând evidente antagonisme, toate semnele, mărcile sau componentele vizibile sau secrete ale acelei Lumi îmi păreau a comunica undeva pe dedesubtul sau pe deasupra acelei abia întrezărite realități planetare.

Nu reușisem pe atunci să-mi formeze vreo opinie legată de linia ideologică demnă de urmat pentru că influența propagandei de partid, chiar și la grădiniță, era extrem de puternică. Ceea ce îmi amintesc cel mai puternic era că ni se oferea ca și copii un fundal majestuos pe care imaginația să zburde și chiar multe emisiuni însoțite de multă voioșie cultivată din plin, dar adesea în contrast cu îngrijorările pe care le-ai fi putut citi pe fețele oamenilor. Recunosc, la acea etapă, eram prea voios și iscoditor încât să-mi fi bătut capul cu dezlegarea acelor enigme.

La grădiniță, obligatoriu, cu mâinile la spate, ascultam în jurul imensei sobe de teracotă sculptate, mici emisiuni gen „Radio Prichindel” sau „Vreau să știi!”, care spontan mi-au activat probabil setea de explorare a detaliilor, iar mai apoi a profunzimilor și fundamentelor Lumii în care venisem. Acasă, ascultam, în plus, cu religiozitate, în contrapartidă cumva cu Europa Liberă, emisiunea de jumătate de oră „Din țările socialiste”, care avea un ton glacial, dar strivitor-solemn prin vocile crainicilor din țările CAER sau ale Tratatului de la Varșovia. La finalul acelor emisiuni, difuzau mereu, prin rotație, melodii de muzică ușoară din spații îndepărtate, exotice pentru mine cel de pe atunci, gen sprințare melodii cubaneze sau spirale acorduri vietnameze ori, culmea, chiar mongole.

Prin poștă, ne sosea, ca abonament impus tatălui meu la serviciu, revista color, tipărită în condiții grafice ieșite din comun, „Uniunea Sovietică”. Era o promovare extrem de convingătoare și, aș spune astăzi, agresivă, a așa-numitului om sovietic și a stilului său de viață presupus net superior celui american, mai ales. Reportaje sau fotografii din cele mai îndepărtate republici autonome, adeseori, erau publicate lunar în stil fulminant triumfalist despre Tatarstan sau Karelia ori Insulele Kurile, iar impresia de unitate de monolit și de cod etic extrem de elevat prevalau din orice rând scris.

Recunosc, că mai târziu, mi-a fost destul de greu să ies de sub acel galvanism doctrinar, pentru că mă obișnuisem cu el, deși, în paralel, admiram deopotrivă tonul relaxat și doct, ne-extaziant pe care îl arbora postul preferat al tatălui meu, de la Munchen. Și ei aveau o tonalitate întrucâtva grandilocventă, doar că umanizau mai cu umilitate subiectele și nu păreau să prezinte munca în sine, mai ales cea fizică, drept un triumf în sine al umanității...

Undeva, spre finalul studiilor la liceu, aveam să descopăr manualele staliniste ale părinților pe care le păstrasera cu sfințenie, și unde puteam să compar tonul propagandei din anii '50 cu acela dinspre finalul anilor '70 când familia Ceaușescu luase masiv, gregar avânt în cultul personalității și căuta formalist să se delimiteze cât mai pregnant de PCUS și, în genere, de linia partinică a lui Brejnev și a succesorilor dogmatici, chipurile, ai acestuia.

Locul nașilor mei însă ar fi trebuit să-mi dea de pe atunci de gândit întrucât ne adunam cel puțin o dată pe lună la masă cu toate rudele prin alianță și prietenii lor de familie din lumea așa-zis bună a acelor vremuri. Se încingeau cine copioase, se consumau nu puține șprițuri, însă fără excese notabile pentru mine și se spuneau pe șleau mai ales bancuri politice sau cu americani, ruși și evrei, fără ca să fie cineva care să se fofileze sau să toarne la Securitate. Un soi de insolită, chiar idilică felie de realitate era acea oază de încredere reciprocă, așa cum o văd cu mintea de acum. Bănuiesc că mă simțeam foarte ocrotit și chiar răsfățat la culme ca și copil în toată acea lume de adulți în care copiii de teapa mea nu prea aveau ce căuta. Uneori, însă, mă retrăgeam de la sine în biblioteca mirifică din spatele casei sau în sera și acolo mă lăsam purtat de imaginație sau de miresele exalate din belșug de plantele din ghivecele plivite sau stropite cu atâta evlavie, inclusiv de mine, ca ajutor ocazional, de rezervă...

Într-un fel, acolo, era o continuitate peste timp între grădinile regale de odinioară ale Branului de odinioară și serele sau răsadurile din noile vremuri grădinărești. Între inginerul horticol cu nume italian, dar, se pare, polonez de origine, se resimțea ștafeta peste timp pe care o preluase cu atâta osârdie nașa Aglaia, alături de răbdătorul avocat cu care se căsătorise cu destulă vreme în urmă...

În casa aceea a tuturor obiceiurilor și blazoanelor, fusese repartizată și o familie de evrei în camera din spate a casei, care dădea de-a dreptul în grădină, pereche fără copii, care mă îndrăgise spontan și mă alinta la nebunie, ca pe propriul lor nepoțel. Chiriașul s-a dovedit foarte șprințar și poznaș, deși deținea pe atunci o impozantă funcție la filiala regională a Băncii Naționale unde era responsabilul tezaurului cu lingouri de aur și atâtea alte misterioase valori despre care doar auzeam periodic în treacăt ...

Dintre toate figurile care se perindau însă pe acolo, nașa Aglaia a rămas figura cea mai puternică, mai ieșită din comun, atât de drastică în opinii și atitudini, mai ales în raport cu felul prea protectiv în care eram educat, dar și cu poncifele și obscurantismele acelor vremuri post-staliniste. Ea păstra cumva o anume aură nobiliară, ceva din distincția aristocratică de la Curtea Reginei Maria, chiar atunci când lucra în seră, în halat sau vindea ghiveci la piață ... Părea desprinsă categoric din alt film prin toate preocupările pe care le avea - de la jocul de șah, la răsfoitul vechilor reviste de *lifestyle* până la apetența pentru dezbatere pe muchie de cuțit din Occident despre libertăți și drepturi, mode și alte năzăriri. O percepeam ca pe un pivot sau pol de stabilitate puțin livrescă, mai cu seamă că în acea casă toată lumea avea ore și tabieturi anume de lectură sau de ascultare a radioului mai ales... A fost și o teribilă luptătoare pentru retrocedarea proprietăților pe care le avusese familia sa în zona Bucium din Iași. Făcea naveta la proces fără încrâncenare, ci cu un sentiment al datoriei de îndeplinit orice ar fi, oricât de rapace sau fără noimă ar fi părut noile vremuri de după '89.

În ultima parte a vieții, n-am mai reușit să o revăd și evident am un regret profund pentru asta, mereu reactivat. Mi-amintesc că, în mod neverosimil, m-a sunat și am vorbit cu ceva vreme înainte de a se sfârși. A ținut, fără cuvinte, enorm la mine, iar eu am rămas cu acel dor fără de consolare, fără acea preluare a ștafetei pe care bănuiesc că dorise măcar subconștient, simbolic, să mi-o predea atunci.

Tare mă tem că Istoria se va mai repeta, întrucât niciodată cei mai tineri nu vor fi în stare să înțeleagă acea sete a celor vârstnici de a lăsa ceva trainic, ceva înnobilitant după ei, la urmă de tot ... Acum înțeleg însă că romanul conștiinței mele intelectuale și morale nu s-ar fi putut urzi sau însemna pe răboj îndeajuns de adânc fără ca nașa Aglaia să nu fi fost atât de prezentă în formarea mea.

GLUMIE

Prof. Sever AVRAM

Tatăl îi spune fiului săucare nu vrea să meargă la școală:

- De ce nu vrei să înveți, că doar până acum nu a murit nimeni din cauza învățaturii?
- Știu, tată, dar nu vreau să fiu eu prima victimă...

Un tip își întreabă vecina:

- Cum v-ați permis să spuneți tuturor că sunt nebun?
- Scuzați-mă! Nu știam că vreți să ține secret!

La tribunal:

- Inculpat, poți să-mi spui cum ai reușit să furi ceasul fără ca proprietarul să-și dea seama?
- Degeaba vă explic, domnule judecător. Tot n-o să puteți învăța. Trebuie foarte mult antrenament...

Trăim într-o lume în care informațiile ne asaltează din toate părțile, în care răspunsurile sunt la un click distanță și în care viteza a ajuns să fie confundată cu inteligența. În acest context, **a ști să gândești critic și a fi creativ** nu mai sunt simple calități de admirat, ci abilități de supraviețuire, busola și harta cu care navigăm prin zgomotul zilnic, fără să ne pierdem pe noi înșine.

Dar cum se educă aceste abilități? Nu printr-o singură lecție, desigur, ci prin exercițiu zilnic, antrenând curiozitatea și curajul de a pune întrebări, chiar și incomode.

Vă propunem trei instrumente practice cu care orice elev poate începe chiar de azi să învețe aceste abilități.

1. Laboratorul Minții Curioase

„Cel care nu gândește singur va fi mereu convins de alții” spunea filosoful Arthur Schopenhauer.

Și totuși, câți dintre noi ne oprim cu adevărat să analizăm ceea ce auzim, citim sau distribuim pe rețelele sociale?

Gândirea critică nu este un talent cu care te naști — este o abilitate pe care o exersezi zilnic, cu răbdare și curaj intelectual. Ea te ajută să înțelegi lumea mai profund, să distingi adevărul de manipulare și să iei decizii mai bune. Într-o epocă a știrilor false, a bulelor de opinie și a algoritmilor care ne arată doar ce vrem să vedem, această abilitate este mai valoroasă ca niciodată.

Proiectul **„Laboratorul Minții Curioase”** îți propune o săptămână în care devii cercetătorul propriilor tale gânduri. În fiecare zi, alegi o afirmație pe care ai auzit-o acasă, la știri, de la un prieten sau pe rețelele sociale și o treci printr-un filtru simplu, dar revelator.

Luni, te întrebi cine a spus-o și de ce — pentru că orice afirmație vine dintr-un context, dintr-un interes, dintr-o perspectivă.

Marti, cauți dovezi — atât în favoarea ei, cât și împotriva ei.

Miercuri, îți exersezi empatia intelectuală: cum ar vedea această situație altcineva, cu o altă experiență de viață?

Joi, formulezi noi întrebări, pentru că un gânditor critic bun știe că întrebările contează mai mult decât răspunsurile pripite.

Vineri, ajungi la propria ta opinie — argumentată, nu preluată.

Sâmbătă, îți testezi oponia în dialog cu un coleg sau cu familia.

Duminică, reflectezi: cum ți-a schimbat acest exercițiu modul de a privi lucrurile?

Este un proiect simplu, care nu cere resurse, ci **doar voință și câteva minute pe zi**. Și care, practicat constant, schimbă fundamental felul în care te raportezi la informație și la lume.

„Mintea nu este un vas care trebuie umplut, ci un foc care trebuie aprins”

Plutarh

2. Detectivii Ideilor

Dacă gândirea critică ne ajută să analizăm, **creativitatea** ne ajută să construim. Și, la fel ca gândirea critică, creativitatea nu este apanajul câtorva aleși, ci este o capacitate pe care toți o avem, dar pe care rutina o distruge.

Creativitatea înseamnă mai mult decât a desena sau a scrie. Înseamnă să privești lumea cu alți ochi și să găsești conexiuni acolo unde alții nu le văd. Înseamnă să pui laolaltă două lucruri care nu s-au mai întâlnit și să obții ceva nou. Este tocmai această capacitate care stă la baza inovației, a rezolvării de probleme și, mai profund, a bucuriei de a gândi liber.

Activitatea „**Detectivii Ideilor**” pornește de la un obiect banal — un creion, o linguriță, un telefon, o sfoară. Echipele formate din elevi au la dispoziție cinci minute să descopere cât mai multe utilizări neobișnuite pentru acel obiect. Nicio idee nu este prea simplă. Nu există răspunsuri greșite, iar criticile sunt interzise — în loc să respingi o idee, o îmbunătățești. La final, fiecare echipă prezintă cele mai originale trei propuneri, iar clasa votează ideea cea mai neașteptată.

Dar activitatea nu se oprește la vot. Urmează un moment de reflecție: Ce v-a surprins cel mai mult la răspunsurile celorlalți? Când ne simțim liberi să fim creativi și când nu? De ce ne este uneori teamă să propunem o idee aparent ridicolă?

Aceste întrebări ating ceva esențial: **creativitatea nu este blocată de lipsă de idei, ci de teama de a fi judecați.** Iar școala are puterea unică de a crea spații sigure în care această teamă să dispară și ideile să înflorească.

3. Harta Argumentelor

De câte ori te-ai aflat într-o discuție și nu ai știut cum să-ți exprimi punctul de vedere convingător? Sau, dimpotrivă, ai acceptat o idee fără să o fi analizat cu adevărat, doar pentru că cel care o spunea părea sigur pe sine? Ambele situații au aceeași rădăcină: lipsa unui instrument cu care să organizăm gândurile înainte de a vorbi.

„**Harta Argumentelor**” este un astfel de instrument — simplu, vizual și eficient. Pornești de la o întrebare sau o temă deschisă: *Ar trebui ca telefoanele să fie interzise în școli? Este corect să dai note la purtare? Ar trebui ca votul să fie obligatoriu?* Împarți o foaie în două coloane — **PRO și CONTRA** — și notezi cel puțin trei argumente pentru fiecare, bazate pe fapte, exemple sau valori asumate. Apoi, pentru fiecare argument, adaugi o întrebare critică: *Dar dacă...? Ce dovadă există? Cui îi aduce beneficii această perspectivă?* La final, formulezi propria concluzie argumentată în două-trei propoziții.

„**Harta Argumentelor**” poate fi folosită la orice materie sau în debaterile libere. **Ea nu îți spune ce să gândești, ci te învață cum să gândești.** Și îți arată că a fi convingător nu înseamnă a vorbi tare sau a fi sigur pe tine — înseamnă să ai argumente clare, să le fi testat și să fii dispus să le revizuiеști când apare o perspectivă nouă.

„**Harta Argumentelor**” te ajută să formulezi tocmai acele întrebări bune — și să construiești, pornind de la ele, un răspuns propriu.

"Ha! cursed paleface, do you dare to enter the camp of Red Chief, the terror of the plains?"

"He's all right now," says Bill, rolling up his trousers and examining some bruises on his shins. "We're playing Indian. We're making Buffalo Bill's show look like magic-lantern views of Palestine in the town hall. I'm Old Hank, the Trapper, Red Chief's captive, and I'm to be scalped at daybreak. By Geronimo! that kid can kick hard."

Yes, sir, that boy seemed to be having the time of his life. The fun of camping out in a cave had made him forget that he was a captive himself. He immediately christened me Snake-eye, the Spy, and announced that, when his braves returned from the warpath, I was to be broiled at the stake at the rising of the sun.

Then we had supper; and he filled his mouth full of bacon and bread and gravy, and began to talk. He made a during-dinner speech something like this:

"I like this fine. I never camped out before; but I had a pet 'possum once, and I was nine last birthday. I hate to go to school. Rats ate up sixteen of Jimmy Talbot's aunt's speckled hen's eggs. Are there any real Indians in these woods? I want some more gravy. Does the trees moving make the wind blow? We had five puppies. What makes your nose so red, Hank? My father has lots of money. Are the stars hot? I whipped Ed Walker twice, Saturday. I don't like girls. You dassent catch toads unless with a string. Do oxen make any noise? Why are oranges round? Have you got beds to sleep on in this cave? Amos Murray has got six toes. A parrot can talk, but a monkey or a fish can't. How many does it take to make twelve?"

Every few minutes he would remember that he was a pesky redskin, and pick up his stick rifle and tiptoe to the mouth of the cave to rubber for the scouts of the hated paleface. Now and then he would let out a warwhoop that made Old Hank the Trapper, shiver. That boy had Bill terrorized from the start.

"Red Chief," says I to the kid, "would you like to go home?"

"Aw, what for?" says he. "I don't have any fun at home. I hate to go to school. I like to camp out. You won't take me back home again, Snake-eye, will you?"

"Not right away," says I. "We'll stay here in the cave a while."

"All right!" says he. "That'll be fine. I never had such fun in all my life."

We went to bed about eleven o'clock. We spread down some wide blankets and quilts and put Red Chief between us. We weren't afraid he'd run away. He kept us awake for three hours, jumping up and reaching for his rifle and screeching: "Hist! pard," in mine and Bill's ears, as the fancied crackle of a twig or the rustle of a leaf revealed to his young imagination the stealthy approach of the outlaw band. At last, I fell into a troubled sleep, and dreamed that I had been kidnapped and chained to a tree by a ferocious pirate with red hair.

Just at daybreak, I was awakened by a series of awful screams from Bill. They weren't yells, or howls, or shouts, or whoops, or yawps, such as you'd expect from a manly set of vocal organs--they were simply indecent, terrifying, humiliating screams, such as women emit when they see ghosts or caterpillars. It's an awful thing to hear a strong, desperate, fat man scream incontinently in a cave at daybreak.

I jumped up to see what the matter was. Red Chief was sitting on Bill's chest, with one hand twined in Bill's hair. In the other he had the sharp case-knife we used for slicing bacon; and he was industriously and realistically trying to take Bill's scalp, according to the sentence that had been pronounced upon him the evening before.

(...)

Keep reading - <https://www.classicshorts.com/stories/redchief.html>

Cependant, au XXe siècle, la compréhension du concept s'est approfondie. La civilisation a commencé à être définie non plus par la supériorité technologique, mais par la capacité d'une société à protéger ses membres les plus vulnérables et à maintenir un dialogue entre les cultures. Aujourd'hui, nous concevons la civilisation comme un équilibre entre progrès technologique et intégrité éthique.

4. L'avenir de la civilisation (horizon 2030 – 2055)

Si, au cours des 250 dernières années, la civilisation a concerné l'organisation de la société humaine, les 5 à 30 prochaines années redéfiniront ce concept à travers trois grands défis :

A. La civilisation algorithmique (symbiose avec l'IA)

Nous cesserons de définir la civilisation uniquement par les réalisations humaines. Le raffinement de l'existence résidera dans notre capacité à insuffler des « valeurs humaines » (empathie, éthique, discernement) dans l'intelligence artificielle. La civilisation deviendra une gestion des données dans l'esprit de la dignité humaine.

B. La civilisation planétaire (l'écologie comme vertu)

Si jusqu'à présent la civilisation signifiait « la maîtrise de la nature », dans les 30 prochaines années, un être civilisé sera défini par sa capacité à coexister avec la biosphère. L'éthique environnementale deviendra aussi fondamentale que la liberté d'expression aujourd'hui.

C. La crise du sens et le « nouvel humanisme »

Dans un monde de plus en plus automatisé, la civilisation reviendra à ses racines françaises : l'esprit critique et l'art de vivre (l'art de vivre). La valeur d'une civilisation ne sera plus mesurée par le PIB, mais par la qualité du temps libre, la profondeur des relations humaines et la capacité de résister à la déshumanisation technologique.

Conclusion

La France n'a pas été seulement une scène où se sont déroulés des événements historiques, mais le laboratoire où a été expérimentée l'idée que l'humanité peut progresser consciemment vers un idéal. La Révolution de 1789 et la Déclaration des droits de l'homme demeurent les piliers objectifs qui confirment votre vision : la civilisation est le passage de la force brute à la force de l'argument et de la loi morale.

Nous sommes probablement la dernière génération à définir la civilisation strictement par la géographie ou l'histoire. L'avenir nous oblige à la définir par la responsabilité globale.

Auteur: Ilie Cățoiu

ACTIVITATE

Realizează un set de 10 bilețele cu întrebări despre propriile tale convingeri:

- „Cred că pot învăța orice dacă exersez suficient.”
- „Eșecul înseamnă că nu ești suficient de deștept.”
- „Critica celorlalți mă ajută să cresc.”

Împreună cu un coleg sau mai mulți, discutați fiecare afirmație: de unde vine această convingere? Este adevărată întotdeauna? Ce dovezi ai?

Reflectează asupra diferenței dintre ceea ce crezi și ceea ce poți demonstra.

Scrie pe verso o convingere pe care o ai!

PROIECT

Laboratorul de gândire critică:

Cum deosebesc o opinie de un fapt?

Adună din ziare, rețele sociale sau manuale cinci afirmații — unele fapte, altele opinii.

Analizează fiecare propoziție: poate fi verificată? Are surse? Cui îi aduce beneficii?

Discută cu colegii și notați împreună criteriile după care ați decis.

Creați o mică „regulă a clasei” — un ghid de 3–5 pași pentru a gândi critic înainte de a distribui o informație.

Scrie pe verso un fapt și o opinie!

PROVOCARE

Timp de o săptămână, notează în fiecare zi câte o întrebare la care nu știi răspunsul — despre lume, despre tine, despre ceilalți. Construiește-ți propriul „Jurnal de întrebări” care să conțină:

- Întrebarea zilei — ceva ce te-a frământat sau te-a surprins.
- Ce ai căutat — surse, discuții, observații proprii.
- Ce ai descoperit — răspuns parțial, altă întrebare sau o perspectivă nouă.

Prezintă mentorilor / colegilor întrebarea care te-a surprins cel mai mult.

Scrie pe verso întrebarea săptămânii!

IDEE

Revista „Școala Caracterelor. Exelența în Educație” este despre tineri, preadolescenți și adolescenți de pretutindeni, și despre Mentorii lor.

Ideile tale pot fi de ajutor altora ca tine, iar noi vrem să încurajăm creativitatea. Îndrăznește să îți prezinți ideile, sub orice formă (text, desen)!

Nu uita să ne transmiți ideea ta finală, corectată de orice fel de greșeli, în format electronic (text editabil în Word) la adresa: redactia@scoalacaracterelor.ro sau sub formă de mesaj pe grupul de WhatsApp al Clubului.

Scrie pe verso ideea ta și lasă un contact!

SUPLIMENT Nr. 17-20/2025
ȘCOALA CARACTERELOR
Exelența în Educație

Cele patru cadrane sunt detașabile.

Consultă-te cu Mentorii Clubului, pentru a-i ruga să îți împărtășească viziunea lor de viață pe aceleași provocări / teme date!

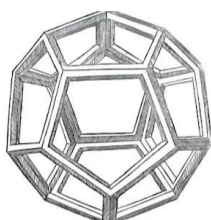

Nu uita să ne lași contactele tale: nume, telefon, e-mail. Aceste date sunt folosite exclusiv pentru menținerea comunicării (cf. GDPR).

Dragă cititorule, dacă ce ai citit îți place, îți dă sentimentul bucuriei recunoașterii valorilor în viața ta și a celor dragi și te aduce în situația de a dori să contribui la o Românie mai bună decât cea în care acum trăim, poți contribui și tu la această schimbare în bine a mentalității generației viitoare!

Clubul Oamenilor de Caracter funcționează în București în cadrul Școlii Gimnaziale Nr. 32 (februarie 2022) și în cadrul Colegiului Național „Ion Luca Caragiale” (octombrie 2023).

Filiale ale Clubului sunt în proces de constituire

în cadrul școlilor gimnaziale „Sf. Silvestru”, „Geo Bogza”, „Nicolae Titulescu”, în cadrul Liceului Teoretic „Constantin Brâncoveanu” și a Liceului Bilingv „Miguel de Cervantes”.

Află cum te poți implica și tu:

Pentru alte informații, activități, cursuri și ateliere dedicate descoperirii, cunoașterii și dezvoltării personale ai la dispoziție siteul: www.scoalacaracterelor.ro

Dacă vrei mai mult, uite numerele de telefon la care putem găsi soluții pentru o colaborare de valoare:

Prof. Sandu ZAMFIRESCU, Redactor Șef 0723 699 857

Prof. Ilie CĂȚOIU, Redactor Șef Adjunct 0744 582 709

—
Nimic nu este imposibil
dacă urmezi îndemnul

Clubului Oamenilor de Caracter:

*Învăță, Știu și Acționez,
Merit, Vreau și Pot!*

CASETA REDACȚIONALĂ

Prof. Sandu ZAMFIRESCU, Redactor Șef

Prof. Ilie CĂȚOIU, Redactor Șef Adjunct

Prof. Sever AVRAM, Consultant

Psih. Lucian PUȘCAȘU, Consultant

Prof. Înv. Cristiana MIHĂESCU, Consultant

Ioan ANTONESCU, Redactor

Giulia BOICU, Redactor

Daria STĂNICĂ, Redactor

© 2025 Clubul Oamenilor de Caracter

Școala Gimnazială Nr. 32

Str. Sportului nr 21, București

Tel./fax: 021.655.62.40

redactia@scoalacaracterelor.ro

Revista

ȘCOALA CARACTERELOR. Excelența în Educație
apare în fiecare lună într-un tiraj de 120 de exemplare realizat de
Editura Cărți Magice.

ISSN 3008 - 6906 ISSN-L 3008 - 6906